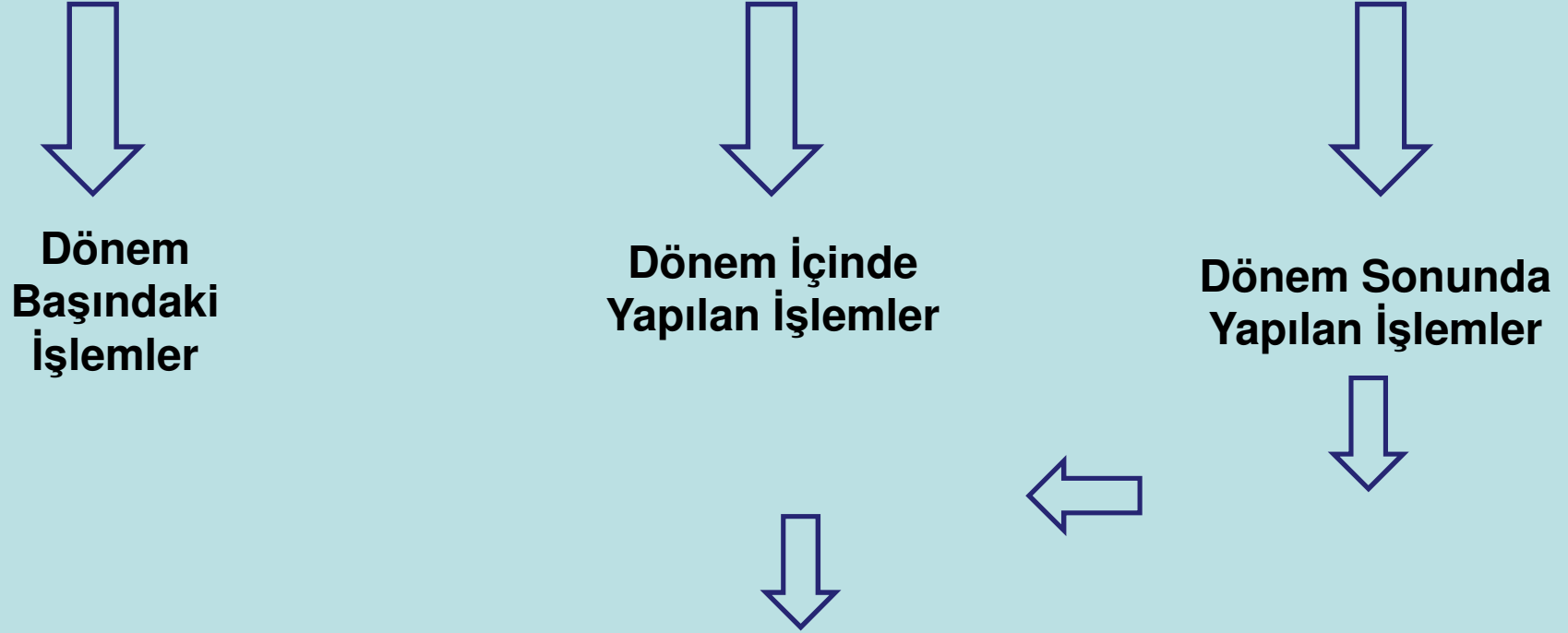

**ENVANter VE
BİLANÇO**

MUHASEBE SÜRECİ

Dönem Sonu Envanterinin Çıkarılması

Dönem Sonu Muhasebe İşlemlerinin Yapılması

Kesin Mizanın Düzenlenmesi

Finansal Tabloların Hazırlanması

Kapanış Kayıtlarının yapılması

ENVANTER ÇIKARMA

- **Bilanço günündeki mevcutları, alacakları ve borçları saymak, ölçmek, tartmak ve değerlemek suretiyle kesin bir şekilde ve ayrıntılı olarak tespit etmektir.**

(VUK md.186, Y-TTK md.66)

MUHASEBE AÇISINDAN ENVANTER İŞLEMLERİ

İşletmeye dahil mevcut, alacak ve borçların miktarlarını ve değerlerini kesin bir şekilde ayrıntılı olarak tespit etmek ve elde edilen sonuçlara göre gerekli ayarlama ve düzeltme kayıtlarını yapmak suretiyle gerçek değerlerini vermesini sağlamak

ENVANTER TÜRLERİ

✓ **KURULUŞ ENVANTERİ VE BİLANÇOSU**

✓ **DÖNEM SONU ENVANTERİ VE BİLANÇOSU**

✓ **TASFİYE ENVANTERİ VE BİLANÇOSU**

✓ **DEVİR ENVANTERİ VE BİLANÇOSU**

ENVANTER İŞLEMİ YAPACAK OLANLAR

- Bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükellefleri
- Her türlü ticaret Őirketleri
- Kurumlar vergisine tabi olup bilanço esasına göre defter tutan diğer tüzeli kişiler,
- İŞletme hesabı esasına göre defter tutanlardan emtia üzerine iŐ yapan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleridir.

- 2013 Yılı Bilanço hesabı esasına göre defter tutma sınırları (VUK Madde 177):
 - 1- Yıllık;
 - Alış tutarı **150.000 TL**
 - Satış tutarı **200.000 TL**
 - 2- Yıllık gayrisafi iş hasılatı **80.000 TL**
 - 3- İş hasılatının beş katı ile yıllık satış tutarının toplamı **150.000 TL**

İşletme Envanteri Örneği

Varlık ve borçlar	Birim / Miktar / adet / kg ..	Tutar
Nakit	TL	580 000
Hisse senedi	5000 adet	50 000
Müşteri Çeki	4 adet	23 000
Mevduat	TL	750 000
Ticari Mal	4500 kg A malı 7800 kg B malı	126 000 46 000
Arsa	500 m2	600 000
Bina	1500 m2	2 400 000
Taşıt	1 adet ticari kamyonet 2 adet binek oto	24 000 42 000
Demirbaş	4 adet masaüstü bilgisayar 2 adet masa	2600 450
Banka kredisi	TL	6 000
Borç Senedi	3 adet	15 000

ENVANTER İŐLEMİNİN GEREKLİLİĞİ

- Genel Geçici Mizan 12 aylık tüm dönemi kapsamasına rağmen bu mizanda yer alan hesap kalanları, işletmenin varlık ve borçlarının gerçek durumunu yansıtmaz.

Envanter işlemlerindeki aşamalar:

1) 31.12.. tarihi itibariyle **Geçici** mizan çıkarılır,

2) Muhasebe **dışı** envanter yapılır:

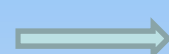
TESPİT VE DEĞERLEME

3) Defter kayıtları ile fiili durum arasındaki **farklar** bulunur,

4) Farkları düzeltici **yevmiye kayıtları** yapılır

MUHASEBE İÇİ ENVANTER

5) Böylece, fiili durum ile defter kayıtları arasında **uyum sağlanır**: Ve daha sonra **kesin mizan** düzenlenir.

Kesin mizan kalanları bize **bilanço** kalemlerini verecektir. Bu işlemlerden sonra dönem sonu işlemleri tamamlanmış olur.

6) Bilanço ve Gelir Tablosu düzenlenir,

7) Yıllık beyannameler verilir.

Envanter işlemleri SAYIM + DEĞERLEME + ENVANTER KAYITLARINI kapsayan bir süreçtir.

DÖNEM SONU İŞLEMLERİNDE AMAÇ

**MUHASEBE DIŞI ENVANTER İLE MUHASEBE İÇİ ENVANTER
İŞLEMLERİNİN SONUÇLARINDA EŐİTLİĐİ SAĐLAMAKTIR.**

MUHASEBE DIŞI ENVANTER

- Varlık ve borçların muhasebe defterindeki hesaplarda yer alan değerleri dikkate alınmaksızın tek tek sayılması, kontrol edilmesi ve değerlenmesi işlemidir.

Sayım (Miktar Tespiti)

Değerleme

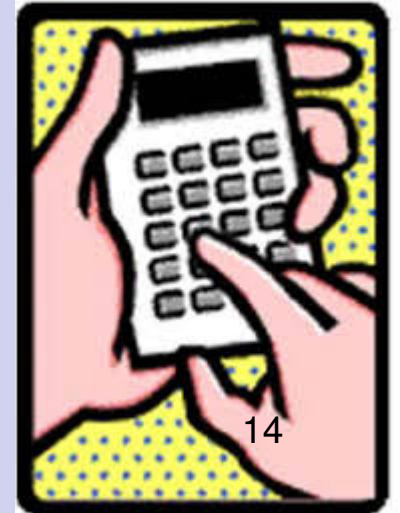
Sayım: İşletmenin tüm varlıkları ve kaynakları uygun şekilde sayılarak, ölçülerek veya tartılarak miktarları belirlenir.

Değerleme (Fiyatlandırma İşlemi): Bir işletmenin varlık ve borçlarının parasal değerlerinin belirlenmesidir.

Amacı; işletmenin belirli bir andaki gerçeğe en yakın mali durumunu ve kar-zararını saptamak.

VUK md. 258

Değerleme: Vergi matrahlarının hesaplanmasıyla ilgili iktisadi kıymetlerin vergi kanunlarında gösterilen gün ve zamanlardaki değerlerinin **takdir** ve **tespit**idir.

Tespit: Mükelleflerce VUK' ta yer alan değerlendirme ölçüleri kullanılarak yapılan değerlendirme işlemi

Takdir: Alışılmış değerlendirme ölçüleri kullanılarak değerlendirme yapılmadığı takdirde idare tarafından yapılan takdir işlemi

Vergi Usul Kanununa Göre Değerleme Ölçüleri

- Maliyet Bedeli
- Borsa Rayici
- Tasarruf Değer (Peşin Değer)
- Mukayyet Değer (Kayıtlı Değer)
- İtibari Değer (Nominal Değer)
- Vergi Değeri
- Rayiç Bedel
- Emsal Bedeli ve Emsal Ücreti

MALİYET BEDELİ

- Bir iktisadi kıymetin elde edilmesi için yapılmış olan satın alma veya imal etme/ üretim harcamalarının tümü

VUK md.262 → bir iktisadi kıymetin edinilmesi veya değerinin arttırılması sebebiyle yapılan ödemelerle bunlarla ilgili bütün giderlerin toplamı

(Ticari mallar, Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar)

BORSA RAYİCİ

- Bir iktisadi kıymetin değ erleme günündeki resmi borsa fiyatıdır.

VUK md. 263

menkul kıymetler ve kambiyo borsasına, ya da ticaret borsasına kayıtlı olan iktisadi kıymetlerin değ erlemeden önceki son işlem gününde borsadaki işlemlerinin ortalama değ eri

TASARRUF DEĞERİ

(PEŞİN-GERÇEK-İSKONTO EDİLMİŞ
DEĞER)

- Bir iktisadi kıymetin değerlendirme gününde **sahibi için arz ettiği gerçek değer tasarruf değeridir.**

Alacak ve Borç Senetleri (Reeskont uygulaması yapılan)

MUKAYYET DEĞER (Kayıtlı Değer- Muhasebe Değeri, Defter Değeri)

Bir iktisadi kıymetin **muhasebe kayıtlarında gösterilen hesap değeridir.**

Senetsiz alacak ve borçlar, Karşılıklar

İTİBARI (NOMİNAL) DEĞER

Her türlü senetlerle, **hisse senedi ve tahvillerin üzerinde yazılı olan değerdir.**

Kasa mevcudu, çıkarılmış tahviller

VERGİ DEĞERİ

- Maliyeti bilinmeyen bina, arsa ve arazinin rayiç bedelidir (alım-satım bedeli)

RAYIÇ BEDEL

Bir iktisadi kıymetin değerleme günündeki normal alım-satım bedelidir.

EMSAL BEDELİ VE ÜCRETİ

Gerçek bedeli olmayan veya bilinmeyen veyahut doğru olarak tespit edilemeyen bir malın değerlendirme gününde satılması halinde emsaline nazaran haiz olacağı değer

EMSAL BEDELİ

1. Ortalama Fiyat Esası: Aynı cins ve türdeki mallardan sıra ile değerlemenin yapılacağı ayda veya bir evvelki ayda veya bir daha evvelki aylarda satış yapılmışsa, emsal bedeli bu satışların miktar ve tutarına göre mükellef tarafından çıkarılacak olan “Ortalama Satış Fiyatı” ile hesaplanır.

(Aylık satış miktarı emsal bedeli belirlenecek her bir malın %25’inden az olmamalı)

2. Maliyet Bedeli: Emsal bedeli belli edilecek malın maliyet bedeli bilinir veya çıkarılması mümkün olursa mükellef bu maliyet bedeline toptan satışlar için %5, perakende satışlar için %10 ilave ederek emsal bedelini hesaplar.

3. Taktir Esası: Diğer esaslara göre belli edilemeyen emsal bedelleri mükellefin müracaatı üzerine taktir komisyonunca maliyet bedeli ve piyasa kıymetleri araştırılarak ve ayrıca yıpranma dereceleri dikkate alınarak taktir yolu ile belli edilir.

MUHASEBE İÇİ ENVANTER

(*KAYDI ENVANTER*)

- İşletmedeki hesapların, sayım ve değerlendirme işlemleri ile hesaplanan değerlerinin muhasebe defterlerindeki kayıtlarıyla karşılaştırılması
- Farklı kayıtların saptanan fiili durumlarla uyumlu hale getirilmesi için yapılan düzeltme kayıtları aşaması

MUHASEBE İÇİ ENVANTER İŞLEMLERİ NELERDİR?

- Varlıklarda sayım eksik veya fazlalıklarının kayda alınması
- Yabancı para ile ilgili kur farklarının kayda alınması,
- Alacak ve borç senetleri reeskont işlemleri kayıtları
- Şüpheli alacakların belirlenmesi ve karşılık ayrılması
- Duran varlıklara amortisman ayırma kayıtları
- Dönen – duran varlıkların ve kısa – uzun vadeli yabancı kaynakların dönem ayarlaması kayıtları
- Gelir ve giderlerde dönem ayarlaması kayıtları
- Hatalı kayıtların düzeltilmesi
- Unutulan işlemlerin kaydı
- Maliyet hesaplarının (7/A veya 7/B) kapatılması ve gider hesaplarına devredilmesi kayıtları
- Gelir ve gider hesaplarının Dönem Kârı veya Zararı Hesabına devredilerek kapatılması
- Dönem kârı varsa, vergi karşılıklarının ayrılması kayıtları
- Dönem Net Kâr veya Zararı'nın bilanço hesaplarına aktarma kayıtları.